

Володимир Удовиченко

МІСТО БІЛОГО АНГЕЛА

Славутич — місто молоді й краси — наймолодше в Україні. Середній вік жителів — 30 років. Через рік місто святкуватиме своє двадцятиріччя.

Місто виросло в Придніпровських лісах на Чернігівщині й успадкувало слов'янську назву. За 200 кілометрів від столиці й в 50-и від Чернігова, воно знаходиться в двох годинах ходьби від сусідньої Білорусі та в годині їзди від Росії.

Вже вп'яте славутчани виявили довіру й доручили очолювати місто Володимирі УДОВИЧЕНКУ. Славутич народжувався й будовався на його очах, за його участі. 23 березня 1987-го року Володимир Удовиченко був призначений першим заступником голови оргкомітету. Їхав на два роки, а залишився на.... 20! Посаду міського голови обіймає з квітня 1990. Люди повірили в нього, як у здібного й невтомного керівника, доля

якого тісно переплелася з долею міста.

Не менш активний Володимир Петрович і як голова громадської ради міста, на засіданнях якої обговорюються найактуальніші проблеми та конкретні можливості їх вирішення. Плідно працює він і в Асоціації міст Київської області, яку очолює. Кілька років тому Володимир Петрович захистив докторську дисертацію на тему: "Організаційно-економічний механізм соціального розвитку регіону в умовах формування ринкових відносин". Він автор 60 наукових праць, багатьох монографій, в тому числі "Абетки міського голови". Володимир Удовиченко — представник України в Палаті місцевих влад Конгресу місцевих і регіональних влад Європи. Він — лауреат Державної премії в галузі науки й техніки. Нагороджений орденном за заслуги трьох ступенів, багатьма медалями, почесними відзнаками. А, втім, Володимир УДОВИЧЕНКО — мій співрозмовник.

ДЛЯ ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ

— Пане Володимире, у тих, кому довелося побувати в Славутичі, складається враження, що місто будувалося спеціально для дітей. А насправді, як все починалося?

— Насамперед, ще й ще раз хотів би подякувати славутчанам за довіру вп'яте мені очолювати місто Славутич. Це й величезний тягар з одного боку, а з іншого — це моя амбітність як людини, професіонала перемогти на виборах й ще раз довести те, що я йшов вірним шляхом й намагався робити все, щоб рівень життя людей був достатньо високий. І цим підтвердженням стали вибори.

Історія Славутича тісно переплітається з чорнобильською темою. 26 квітня 86-го року.... Я на той час вчився у вищій партійній школі. Місто Прип'ять терміново відселене. Ліквідація наслідків аварії на ЧАЕС. Тоді було прийнято рішення: відновити роботу блоків, ліквідувати аварію на 4-му блоці. Вже в листопаді були відновлені роботи блоків атомної

станції по випуску електроенергії. Довкола того точилося багато дебатів і диспутів: чи вірно все було зроблено. Історія підтверджує, що рішення були прийняті правильні. До речі, електроенергії тоді було випущено більше, ніж до аварії. З відновленням роботи Чорнобильської АЕС, постало питання й необхідність відновити колектив. Але це вже було надто складне завдання, бо колишні працівники вже віддали здоров'я й енергію, більшість навіть поклали своє життя на станції... Із прип'ятського колективу лише 500 чоловік залишилися працювати після реформування колективу. До речі, мені випала велика честь займатися цією справою — формуванням нового колективу ЧАЕС. Сьогодні можу сказати, що ця робота була проведена на високому рівні. І тоді постало питання: а де ж жити? Навколишні села відмирають, Прип'ять втрачена.... А це — втрата цивілізації, втрата світових відносин. Це — трагедія всього світу. І проблема ця не тільки України. І коли сьогодні ми говоримо, що Прип'ять — це втрата, це символ трагедії, то Славутич — це символ відродження. 14 жовтня 1986 року було прийнято рішення про будівництво нового міста для постійного проживання працівни-

ків Чорнобильської АЕС органами колишнього Союзу. Причому було прийнято рішення побудувати саме сучасне місто. Їх було багато містечок атомників і серед них одне з кращих — Прип'ять. А Славутич запрограмували побудувати ще кращим. Сьогодні за любов'ю називаю голову проекту, архітектора, лауреата Державної премії, людину, яка так багато зробила й продовжує робити для нашого міста це — Федір БОРОВИК. Нині з Федором Іллічем ми працюємо над створенням музею міста Славутича, готуємо першу частину Чорнобильської експозиції. Зараз Славутич впевнено крокує до свого першого двадцятиліття.

Так, у нашого міста є знакова деталь — багато дітей. Статистика констатує, що на 25 тисяч жителів — близько 7 тисяч дітей і підлітків. Середній вік славутчан — 30 років. Щороку народжується близько 250 дітей. Показник смертності зменшується. Серед багатьох програм процвітає "Славутич — місто, сприятливе для підрастаючого покоління". Якщо раніше візитною картоккою Славутича була Чорнобильська АЕС, то сьогодні, це дитяча школа мистецтв. На сьогодні Славутич — конкурентноспроможне місто.

Далі — на 4-ій стор.

МІСТО БІЛОГО АНГЕЛА

Продовження. Початок на 1-ій стор.

— До речі, а як розвинена система освіти?

— У Славутичі функціонує 20 освітніх закладів різних форм власності. Із них — 6 дошкільних, 4 загальноосвітні школи, ліцей, Центр професійного розвитку, Палац дитячої та юнацької творчості, бібліотечно-інформаційний центр для дітей та юнацтва. Базовим навчальним закладом є ліцей, в якому здійснюється науково-дослідницька діяльність учнів — членів Славутицького відділення МАН України. В конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт обласного рівня протягом 5 років взяли участь 24 ліцеїсти, роботи 21 з яких було відзначено дипломами I-III ступенів обласного журі.

Два роки тому, за сприяння Міжнародної благодійної організації "Освітні ресурси та технології", відкрився бібліотечно-інформаційний центр з трьома класами та електронною бібліотекою.

— А як вирішується одвічна проблема "малих міст" — відтік молодого покоління, яке після школи їде шукати долі до мегаполісів?

— Слава Богу, у Славутичі й це питання вирішено. Діяльність Центру вищої освіти сприяє розвитку соціальної інфраструктури. До його складу входять: Славутицький навчальний центр Чернігівського державного інституту економіки та управління, Славутицька філія Національного технічного університету України (КПІ). На сьогодні підготовка фахівців на рівні бакалаврів та спеціалістів здійснюється за ліцензованими спеціальностями: менеджмент організацій; облік та аудит; фінанси; інформаційні управляючі системи та технології; фізична реабілітація; якість, стандартизація, сертифікація. Нині співпрацюємо з Національним педагогічним університетом імені М.П. Драгоманова. Останній наш проєкт — професійно-технічні училища.

ЛАБОРАТОРІЯ ЖИТТЯ

— Володимире Петровичу, якось у розмові ви сказали, що Славутич для вас — лабораторія життя...

— Саме так. Бо ж їхав я сюди попрацювати два роки, а залишився, як бачите, до сьогодні. Це місто, яке не відпускає. Так склалася доля, що вже тут народилася донечка Анастасія. Нині вона ліцеїстка. Тут живе й працює з дружиною мій син Олександр.

Свого часу доля мені доручила формувати колектив. І, думаю, мені це вдалося, бо всі ра-

зом ми мріяли побудувати місто XXI століття — і ось результат. Наш проєкт — найкращий проєкт часу.

Сьогодні Славутич має унікальну, найкращу соціальну інфраструктуру. Ми постійно боремося за те, щоб Славутич не існував, а процвітав. За різних часів у міста були різні гасла. Приміром, у 2000-у, коли закривали АЕС, гаслом було "Славутич приймає виклик долі". Головна проблема була вижити, хоч і залишило місто півтори тисячі жителів після закриття станції. Та минуло п'ять років. Як бачите — вижили! Нині наше гасло "Від виживання до процвітання!"

Після закриття Чорнобильської АЕС в місті створено понад 2700 компенсуючих робочих місць через відкриття нових підприємств та розвиток малого й середнього бізнесу, зареєстровано близько двох тисяч суб'єктів підприємницької діяльності. З метою розвитку і економічного зростання Славутича відкрито Міжнародний центр розвитку бізнесу "Славутич — XXI століття". В ньому розмістилися основні структури, що сприяють розвитку бізнесу в місті: комунальне підприємство "Агентство з розвитку бізнесу" та його відокремлений підрозділ "Бізнес-інкубатор"; комунальне підприємство "Адміністрація спеціальної економічної зони Славутич".

— У своїй повсякденній роботі міська влада покладається на системну роботу з молоддю. Яким чином?

— Поряд з професійним депутатським корпусом третій рік поспіль працює молодіжна міська рада "Майбутнє Славутича". Вона представляє інтереси учнівської громадськості в місті, здійснює зв'язок з органами місцевого самоврядування, залучає молоде покоління до участі в прийнятті управлінських рішень на загально-міському рівні.

— Чи є у вашому місті безробітні, пане Володимире?

— Звичайно, як і в кожному населеному пункті. На сьогодні їх близько 600 осіб. Та це набагато менше, ніж могло бути. Водночас є 120 вакансій. Відтак стають до ладу нові підприємства. Славутичани, які втратили роботу на ЧАЕС, мають можливість отримати новий фах, започаткувати власну справу. На сьогодні працюють підприємства "Відродження Полісся", "Крон пак", "Гобелен", діє автопарк, деревообробне та швейне підприємство, розгорнуто виробництво канцелярських товарів. Нині діє проєкт "Таксі". Конкурує три фірми. Та й головне — не лише робочі місця,

На вулиці Славутича

а впевненість кожного жителя в тому, що місто живе і розвивається.

Упродовж останніх років у Славутичі розпочато діяльність відокремленого підрозділу НАЕК "Енергоатом" компанії "Атомремонтсервіс".

— А чи можна довідатися, яка середньомісячна заробітна плата славутичан?

— Ні! Це — комерційна таємниця. Але запевняю вас, що вона найвища не лише в області, а й в Україні! Ось би досягти того ще медикам та педагогам...

ВІДРОДИМО СОБОРИ НАШИХ ДУШ

— Поділяють, пане Володимире, що ваше місто знаходиться в забрудненій території, що з нього мало не втікає населення...

— На це можу лише запитати: а яка територія чистіша? Так, ми знаходимося в зоні підвищеного радіологічного контролю. Але в нашому місті немає забруднених виробництв. А нещодавно ми отримали міжнародну премію "Екологія за мир". Сьогодні в нашому місті працює Міжнародний Чорнобильський центр. До нас на практику приїждять студенти з найрізноманітніших університетів, в тому числі й зі США. На сьогодні природний фон у нас точнісінько такий, як і в Києві.

А найвища нагорода для мене, коли люди повертаються в рідне місто.

— Ви виступаєте ініціаторами багатьох молодіжних фестивалів?

— Характерною особливістю міста є прагнення залишатися у центрі культурного життя не лише України, а й сусідніх держав. Широкого резонансу набув традиційний Міжнародний фестиваль дитячої творчості, телебачення та преси "Золота осінь Славутича". Метою його проведення є пошук і підтримка юних талантів у різних жанрах мистецтва, журналістиці, а також створення сприятливих умов для реалізації прав дитини на свободу обміну думками, ін-

формацією, творчими здобутками в різних галузях культури, незалежно від кордонів.

У серпні проводимо Міжнародний фестиваль авторської пісні. Цього року він буде присвячений Дню незалежності України. На початку червня святкуємо День народження міста. Традиційна програма "Славутичани року" проходить в кінці лютого на початку березня. В різних номінаціях визначаємо майстрів своєї справи. В день Чорнобильської трагедії проводимо традиційні спортивні змагання.

— А як й де відпочивають славутичани?

— Для цього в нас є все. За 12 кілометрів — красень Дніпро. На його березі — чудовий яхт-клуб, бази відпочинку. Кругом сосновий ліс, грибні місця. Поруч — лабораторії для перевірки ягід та грибів.

Для гостей містечка є чудові 3-ох й 4-ох зіркові готелі. Ціна проживання доступна — 160 гривень.

Маємо сучасний фізкультурно-оздоровчий комплекс, кафе, дискотеки, два чудових басейни. Своїми успіхами славиться спорткомплекс "Олімпійський". Ми вже маємо своїх чемпіонів світу, Європи, України, виховали майстрів спорту міжнародного класу.

До 20-річчя міста, яке відзначимемо наступного року, йдемо з гаслом "Відродимо собори наших душ". Це спроба духовного відродження, протистояння негативним явищам. Хочемо й робимо все для того, щоб наше місто було найкращим.

А влітку Славутич перетворюється в справжнісінький квітник. До речі, дружина Володимира Петровича Віра Федосіївна також полюбить брати участь в озелененні міста, вона неперевершена квітникарка, знається в дизайні. Ось тільки перші місця в конкурсах не любить забирати (авт. — Л.Ч.)

— Ваше місто часом називають містом білого ангела...

— Так. Варто поглянути на герб нашого міста і все стає

зрозумілим. На гербу — Михайл-архангел. У місті — Михайлівська православна церква. Рік тому її освятив Володимир. Є в нас і Римо-католицька церква й євангелістів сьомого дня. Словом, жодну з конфесій не образили.

— Ваше місто, пане Володимире, будував весь колишній союз, то як нині з українською мовою?

— Так, завдяки Союзу, ми збудували наше місто. Сьогодні пишаємося неповторними кварталами: таллінський, вільнюський, ризький, ереванський. Кожен різниться своєю архітектурою. В центрі красується універмаг "Мінськ" — дарунок від будівельників з Мінська.

У Славутичі за останні роки народжується абсолютно українське суспільство. Сьогодні всі школи, ліцей, університети — україномовні. У нас немає проблеми з українською мовою, хоч це і є маленький колишній радянський союз. Сьогодні — це Україна і сьогодні тут звучить українська мова. Так, як і повинно бути. Часом у сім'ях так трапляється, що батьки не знають мови, але дітки вже розмовляють українською.

У приймальні Володимира Удовиченка висить табличка: "Я буду вам щиро вдячний за спілкування українською мовою". (авт. — Л.Ч.)

Люди, які з тих чи інших причин не знають мови, намагаються бодай одне слово сказати українською. І це для мене — найвища нагорода.

— У чому знаходите віддушину?

— Найголовніша моя віддушину — родина. Сім'я завжди була для мене пріоритетом. Це — найголовніша фортеця. Тут я черпаю енергію для подальшої праці. А результат — успішно тримати місто в складних умовах.

— А як ставитесь до нагород?

— Нормально. В мене їх на будь-який смак (щиро усміхається). Є державні, міжнародні. В усякому разі — не відмовляюся. Вважаю, що винагорода — це визнання. Не визнання якогось там Удовиченка, а визнання роботи, яку роблять сьогодні славутичани й досягають певних результатів. Кожна нагорода — це та 25-ти тисячна частинка і маленького й старенького мешканця.

— Ваші побажання молодим жителям України?

— Майбутнє покоління — це завтрашній день, а завтрашній день — годеу. І тому молоді — це підтримка України сьогодні. На жаль, дуже шкода, що молоді часом поглядає на Захід й залишає рідну домівку. Я б хотів звернутися з криком душі: "Любіть Україну таку, яка вона сьогодні є й давайте робити все можливе, аби вона була найкращою!" Ми маємо зробити найсучаснішу модель держави. А це може зробити лише молоде покоління і ми робимо ставку на молоді.

Розмову вела

Людмила ЧЕЧЕЛЬ.

Київ — Славутич — Київ